

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžf/144/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200662
Dátum vydania rozhodnutia:	19.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8013200662.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MAGURA, s.r.o., Vyšné Ružbachy, so sídlom Vyšné Ružbachy č. 307, právne zastúpený Daliborom Tverďákom, advokátom, so sídlom Krmanova č. 1, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1100305/1/161580/2013 a č. 1100305/1/161536/2013, obe zo dňa 05.04.2013, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/62/2013-92 zo dňa 28. augusta 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/62/2013-92 zo dňa 28. augusta 2014 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove podľa § 250j ods. 2 písm. d), e) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutia žalovaného č. 1100305/1/161580/2013 a č. 1100305/1/161536/2013, obe zo dňa 05.04.2013 a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania. Rozhodnutiami žalovaného boli potvrdené dodatočné platobné výmery Daňového úradu Prešov č. 9712401/5/1190592/2012 a č. 9712401/5/1189385/2012, oba zo dňa 22.06.2012, ktorými bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobia, v poradí uvádzaných dodatočných platobných výmerov, september 2010 v sume 461 482,05 Eur a marec 2010 v sume 611 656,70 Eur.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že: „Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca doručil dňa 01.03.2010 Daňovému úradu Stará Ľubovňa pod č. 4992 splnomocnenie, ktorým spoločnosť MAGURA, s.r.o. ... zastúpená konateľkou spoločnosti Martou Novákovou... splnomocňuje Ing. K. R.... zastupovaním konateľa spoločnosti nasledovne: Vo vzťahu k tretím osobám (uzatváranie hospodárskych zmlúv a kontraktov s odberateľmi a dodávateľmi) vo vzťahu k peňažnému ústavu, vo vzťahu k daňovému úradu, vo vzťahu k sociálnej poisťovni, vo vzťahu k zdravotným poisťovniam, vo vzťahu k úradu práce, vo vzťahu k colnému úradu. Plnomocenstvo je datované dňom 22.05.2010. Napriek tejto skutočnosti tak, ako to namietal žalobca, už oznámenie o začatí daňovej kontroly nebolo doručované tomuto zástupcovi žalobcu ale priamo kontrolovanému daňovému subjektu a aj vo vzťahu k ďalším

listinám uvedeným v žalobách sú námietky žalobcu v tomto smere dôvodné, čo žalovaný ani nespochybňoval.“

Krajský súd sa stotožnil aj so žalobnou námietkou žalobcu, že dodatočné platobné výmery neboli vydané v zákonom stanovenej lehote, ide o nezákonný postup.

Ako dôvodnú hodnotil aj námietku žalobcu o nepreskúmateľnosti dodatočných platobných výmerov („DPV“).

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že je pravdou, že niektoré písomnosti správca dane doručoval priamo kontrolovanému daňovému subjektu (oznámenie o výkone daňovej kontroly), a nielen splnomocnenému zástupcovi. To vyplynulo z potreby oboznámiť priamo daňový subjekt s niektorými skutočnosťami. Daňový subjekt počas daňovej kontroly proti takému postupu správcu dane nenamietal a v ďalšom konaní (vyrubovacom a odvolacom) už nebolo možné tieto chyby v konaní odstrániť. Všetky podstatné úkony správcu dane sa vykonali za účasti splnomocneného zástupcu (začatie daňovej kontroly, prerokovanie protokolu, ústne pojednávania atď.). Splnomocnenie daňového subjektu sa vzťahuje na zastupovanie vo vzťahu k daňovému úradu. Je preto neopodstatnené tvrdenie žalobcu, že žalovaný nerešpektoval ustanovenie § 17 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. Rozhodnutia o odvolaní adresoval žalovaný priamo daňovému subjektu, nie jeho zástupcovi, pretože tento už na konanie vo vzťahu k odvolaciemu orgánu nebol splnomocnený. Žalovaný nepovažuje skutočnosť, že niektoré písomnosti správca dane doručil nesprávne, za takú procesnú chybu, ktorá by mala za následok nezákonnosť vykonanej daňovej kontroly.

Ďalším dôvodom zrušenia predmetných rozhodnutí je podľa žalovaného nevydanie dodatočných platobných výmerov v zákonom stanovenej lehote, resp. ich doručovanie v rozpore so zákonom. Uviedol, že dodatočné platobné výmery boli vydané dňa 22.06.2012 a doručené daňovému subjektu dňa 09.07.2012. Žalovaný aj naďalej trvá na svojom stanovisku, že uvedené skutočnosti nie sú dôvodom na prijatie záveru, že dodatočné platobné výmery sú neplatné alebo, že boli vydané v rozpore so zákonom.

Za dôvodnú považoval krajský súd aj námietku žalobcu, že z dodatočných platobných výmerov nevyplýva konkrétny matematický výpočet vyrubeného rozdielu dane z pridanej hodnoty za predmetné zdaňovacie obdobia. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 10.11.2014 k odvolaniu žalovaného uviedol, že nebol povinný uvedený nesprávny postup správu dane namietat a žalovaný bol povinný napraviť zákonnosť tohto postupu z úradnej povinnosti, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že dodatočné platobné výmery ktoré prvotne doručoval priamo žalobcovi, vrátil žalovaný pre ich neplatnosť správcovi dane s pokynom, aby uvedené dodatočné platobné výmery doručil v zmysle zákonných ustanovení.

Ďalej uviedol, že k prerokovaniu protokolu, t.j. k ukončeniu daňovej kontroly došlo 18.06.2012. Správca dane mal do 03.07.2012 vydať dodatočné platobné výmery, pričom tak urobil (dal dodatočné platobné výmery na poštovú prepravu) až 22.10.2012, viac ako štyri mesiace po skončení daňovej kontroly. Správca dane nedodrжал zákonom stanovenú lehotu pre ich vydanie, čo má za následok nezákonnosť vydaných rozhodnutí. Lehota ustanovená v § 30a ods. 7 zákona č. 511/1992 Zb. je zákonnou lehotou a je pre správu dane záväzným limitom determinujúcim zákonnosť vydaného rozhodnutia.

Z rozhodnutí správcu dane ani z rozhodnutí žalovaného nie je zrejmé, ako sa žalovaný dopracoval k sume daňových povinností. V napádaných rozhodnutiach nie je vymedzený základ dane ani spôsob, ako sa správca dane, resp. žalovaný k základu dopracoval a dokonca ani len sadzba dane. Absencia vymedzenia základu dane, spôsobu výpočtu dane a sadzby dane spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutí pre ich nezrozumiteľnosť.

Žalobca považuje za správny záver Krajského súdu v Prešove, ktorým konštatoval, že žalovaný nezisťoval procesné pochybenia, resp. sa dostatočným spôsobom s procesnými pochybeniami správcu dane nevyrovnal s poukazom na ustanovenia § 74 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP) a napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Preskúmaním veci súd zistil, že spornou právnou otázkou je, či žalovaný mal v rámci odvolacieho konania prihliadať i na tie procesné vady, ktoré žalobca ako daňový subjekt v odvolaniach proti dodatočným platobným výmerom nenamietal, najmä doručenie oznámenia o začatí daňovej kontroly iba daňovému subjektu a vydanie platobných výmerov po zákonom ustanovenej lehote. Tieto vady už nie sú odstrániteľné v ďalšom konaní, a preto je potrebné v spojení so zásadou proporcionality vyhodnotiť, či sú tak závažnej povahy, aby spôsobili nezákonnosť daňovej kontroly i celého daňového konania.

V tejto súvislosti je podstatným vecne správny výklad ustanovenia § 74 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok, ktorý upravuje postup odvolacieho orgánu.

Podľa § 74 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok v znení neskorších predpisov odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v rozsahu požadovanom v odvolaní. Ak vyjdú pri preskúmaní najavo skutkové či právne okolnosti účastníkom konania neuplatnené, ktoré majú podstatný vplyv na výrok rozhodnutia, odvolací orgán na ne pri rozhodovaní prihliadne; odvolací orgán nie je viazaný len návrhmi účastníka konania a môže zmeniť odvolaním napadnuté rozhodnutie aj v jeho neprospech. V rámci odvolacieho konania môže odvolací orgán výsledky daňového konania doplňovať, odstraňovať chyby konania alebo toto doplnenie alebo odstránenie chýb uložiť správcovi dane s určením primeranej lehoty.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v rozsahu požadovanom v odvolaní. Žalobca v odvolaniach zo dňa 16.11.2012 z procesných väd namietal iba, že dodatočné platobné výmery neboli vydané v zákonnej lehote 15 dní od skončenia daňovej kontroly a z tohto dôvodu ide o nezákonné rozhodnutia. Dôvody odvolaní smeroval k meritu veci a v ich doplnení predložil odborné stanovisko 4/2012 vypracované znalcom Ing. K. A., J..

Z odôvodnení napadnutých rozhodnutí žalovaného vyplýva, že sa vyrovnal so všetkými skutočnosťami, ktoré urobil daňový subjekt spornými v rámci odvolacieho konania. Pokiaľ ide o nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutí, táto skutočnosť nemá za dôsledok ich nezákonnosť. V týchto prípadoch je ochrana zabezpečovaná v rámci konania proti nečinnosti orgánov verejnej správy podľa § 250t OSP. Právny význam uvedeného ustanovenia je daný iba v súvislosti s lehotami ovplyvňujúcimi daňovú povinnosť samotnú, a to zánik práva vyrubiť daň a rozdiel dane podľa § 69 Daňového poriadku.

Pokiaľ ide o ustanovenie § 74 ods. 2 druhá veta zákona č. 563/2009 Z.z., toto upravuje zásadu, podľa ktorej v priebehu odvolacieho konania neplatí zásada zákazu reformácie in peius (zákaz zmeny k horšiemu) a teda, že odvolací orgán je oprávnený pri zistení nových skutočností zmeniť rozhodnutie v neprospech daňového subjektu. Ide o hmotnoprávne skutočnosti, ktoré majú podstatný vplyv na „výrok“ rozhodnutia.

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúmaní postupu správneho orgánu je nevyhnutné vyhodnotiť, či procesné vady priamo ovplyvnili ústavný princíp spravodlivého konania a spôsobili daňovému subjektu odňatie možnosti riadne konať pred daňovým orgánom.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa preskúma procesný postup daňových orgánov v naznačenom smere a bude sa zaoberať aj meritórnymi dôvodmi žalôb.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.